

Evropsko ogrodje kvalifikacij:

podpora učenju, delu in
čezmejni mobilnosti

10. obletnica

Socialna
Evropa

Rokopis dokončan februarja 2018

1. izdaja

Niti Evropska komisija niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2019

© Evropska unija, 2019

Fotografije: © Shutterstock.com

Ponovna uporaba je dovoljena z navedbo vira.

Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep 2011/833/EU (UL L 330, 14.12.2011, str. 39).

Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiten z avtorskimi pravicami EU, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Print ISBN 978-92-76-02765-2 doi:10.2767/81143 KE-01-18-211-SL-C

PDF ISBN 978-92-76-02755-3 doi:10.2767/83756 KE-01-18-211-SL-N

Evropsko ogrodje kvalifikacij:

podpora učenju, delu in
čezmejni mobilnosti

Vsebina

Predgovor	4
Uvod	5
Kaj je EOK in kako deluje?	6
Opisniki, ki opredeljujejo ravni EOK	17
Kako se lahko EOK uporablja in komu koristi?	20
Kakšen učinek je do zdaj imel EOK?	25
Pogled v prihodnost	28
Kratice	30

Predgovor

«V sodobnem svetu ljudje potrebujejo priložnosti za pridobivanje spretnosti in njihovo uporabo pri prehajanju med zaposlitvami, vrstami dela in nadaljnjim usposabljanjem. Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK) je temelj našega sodelovanja za lažje razumevanje in priznavanje spretnosti in kvalifikacij ljudi, ko se doma ali v tujini selijo zaradi dela ali študija. EOK delodajalcem omogoča lažjo primerjavo tujih kvalifikacij z nacionalnimi ter boljše razumevanje spretnosti kandidatov. Posameznikom pa pomaga izkoristiti njihove talente, tako da jim olajša pot do nadaljnega učenja in prispeva k boljšemu usklajevanju spretnosti na trgu dela.»

Marianne Thyssen

Evropska komisarka za zaposlovanje, socialne zadeve, strokovno usposobljenost in mobilnost delovne sile

Uvod

Ljudje v sodobnem svetu potrebujejo večji in širši nabor spretnosti za delo, komunikacijo, dostop do informacij, izdelkov in storitev ter sodelovanje v družbenih in državljskih dejavnostih.

Ustrezno razumevanje in vrednotenje spretnosti in kvalifikacij sta bistveni za boljše usklajevanje ponudbe spretnosti s potrebami trga dela. K temu lahko prispeva skupno evropsko ogrodje. Poleg tega lahko posameznikom skozi celo življenje pomaga pridobivati in posodabljati spretnosti med njihovim prehajanjem med različnimi vrstami in ravni izobraževanja ter iz izobraževanja v zaposlitev, tako med državami kot znotraj njih.

Kvalifikacije izražajo to, kar ljudje znajo, razumejo in so sposobni opraviti. Zavzemajo različne oblike, kot so npr. diplome, spričevala ali certifikati. Pregled nad tem, kaj so se ljudje dejansko naučili, da so pridobili kvalifikacijo („učni izidi“), je ključen za zagotavljanje ustrezne ekonomske, socialne in akademske vrednosti, ki jo posamezniki, delodajalci ter izvajalci izobraževanja in usposabljanja pripisujejo kvalifikacijam.

Namen evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (v nadaljnjem besedilu: EOK) je izboljšati preglednost, primerljivost in prenosljivost kvalifikacij ljudi. Evropsko ogrodje kvalifikacij je bilo leta 2008 vzpostavljeno kot skupno referenčno ogrodje kvalifikacij, izraženih z učnimi izidi z naraščajočimi ravni usposobljenosti. Ogrodje se uporablja kot pretvornik med različnimi sistemi kvalifikacij in njihovimi ravni. Koristilo naj bi učečim se, delavcem, iskalcem zaposlitve, delodajalcem, sindikatom, izvajalcem izobraževanja in usposabljanja, organom za priznavanje kvalifikacij, vladnim organom in mednarodnim organizacijam.

Priporočilo o EOK je bilo leta 2017 revidirano¹, da bi se prilagodilo dejanskemu stanju in pripravilo na prihodnje izzive. Pri reviziji so se ohranili pred desetletjem sprejeti ključni cilji, ki se nanašajo na vzpostavljanje transparentnosti in vzajemnega zaupanja na področju kvalifikacij v Evropi. Revizija je bila eden od desetih ključnih ukrepov novega programa znanj in spretnosti za Evropo, katerega cilj je izboljšati kakovost in ustreznost usposabljanja, povečati prepoznavnost spretnosti ter izboljšati zbiranje podatkov o spretnostih². Kot nakazuje že ime, je EOK tudi eno od ogrodij, ki prispevajo k uresničevanju načel evropskega stebra socialnih pravic³. Prvo od dvajsetih načel stebra je, da ima vsakdo pravico do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja za ohranjanje in pridobivanje spretnosti, ki mu omogočajo polno delovanje v družbi in uspešno obvladovanje prehodov na trgu dela.

1 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32017H0615\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32017H0615(01)).

2 <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>.

3 <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1226&langId=sl>.

Kaj je EOK in kako deluje?

Kaj so kvalifikacije?

EOK kvalifikacije opredeljuje kot „*uradni rezultat postopka ocenjevanja in priznavanja, ki se pridobi, ko pristojni organ odloči, da je posameznik dosegel učne izide v skladu z določenimi standardi*“.

Zakaj so kvalifikacije pomembne?

Kvalifikacije se uporabljajo za različne namene. Delodajalce seznanijo s tem, kaj njihovi imetniki načeloma znajo, razumejo in so sposobni opraviti („učni izidi“). Potrebne so lahko za dostop do nekaterih poklicev. Organom in izvajalcem izobraževanja in usposabljanja pomagajo pri določitvi ravni in vsebine izobrazbe, ki jo je posameznik pridobil. Pomembne so tudi za posameznika kot izraz osebnih dosežkov. Kvalifikacije imajo pomembno vlogo pri izboljšanju zaposljivosti, olajšanju mobilnosti in izboljšanju dostopa do nadaljnega izobraževanja.

Kvalifikacije so običajno v obliki certifikatov in spričeval, podeljenih po izobraževanju, usposabljanju, učenju in (občasno) delu. Vsebina in raven kvalifikacij, vključenih v ogrodja z zagotovljeno kakovostjo, sta zaupanja vredna vira informacij. Sta kot vrsta valute, ki jo posamezniki lahko uporabijo pri zaposlovanju ali nadaljnjem učenju.

Preglednejše in med državami primerljive kvalifikacije

Evropski sistemi izobraževanja in usposabljanja so raznoliki in odražajo nacionalne tradicije. Zaradi razlik med njimi je težko oceniti, kaj nekdo s kvalifikacijami iz druge države zna, razume in je sposoben opraviti pri učenju ali delu. Iz tega razloga vrednost kvalifikacij, pridobljenih v določeni državi, v drugih državah morda ne bo razumljena, kar lahko ovira „zaupanje“ v kakovost in vsebino takih kvalifikacij. Enako velja za kvalifikacije, podeljene izven formalnega sistema izobraževanja in usposabljanja, ter tiste, ki jih podelijo mednarodni organi in organizacije. To pomanjkanje zaupanja lahko vpliva na strokovni razvoj ter dostop do zaposlitvenih možnosti in nadaljnega učenja, kar ustvarja ovire za mobilnost v EU znotraj držav in prek njihovih meja.

EOK je skupno referenčno ogrodje, ki omogoča enostavno primerjavo kvalifikacij iz različnih držav. To dosega s spodbujanjem uporabe učnih izidov pri vsaki posamezni kvalifikaciji, da bi te postale preglednejše in lažje razumljive. EOK tako podpira čezmejno mobilnost učečih se in delavcev ter spodbuja vseživljenjsko učenje in strokovni razvoj v Evropi.

Kaj je ogrodje kvalifikacij?

Ogrodje kvalifikacij razvršča kvalifikacije glede na niz meril za dosežene posamezne ravni učenja. Njegov namen je povezati in uskladiti kvalifikacije ter izboljšati preglednost, dostopnost in kakovost kvalifikacij za trg dela, sistem izobraževanja in usposabljanja ter civilno družbo.

Ogrodja kvalifikacij podpirajo vseživljenjsko učenje (tj. vse oblike učenja skozi vse življenje) s ciljem izboljšanja znanja, spretnosti in kompetenc za osebne, državljanske, socialne in/ali zaposlitvene namene. Ta opredelitev zajema vse formalno, neformalno in priložnostno učenje.

EOK: učni izidi kot glavno načelo

Kvalifikacije običajno dajejo informacije o trajanju učenja in instituciji ali lokaciji, kjer je učenje potekalo. Informacije o pričakovanjih glede znanja, spretnosti in kompetenc, ki naj bi jih imetnik kvalifikacij imel, so manj pogoste in pregledne.

EOK in vsa nacionalna ogrodja kvalifikacij, ki so vanj umeščena, upoštevajo pristop na podlagi učnih izidov. To pomeni, da tako vsebina kot raven kvalifikacije kažeta, kaj naj bi imetniki kvalifikacij znali, razumeli in bili sposobni opraviti (učni izidi).

Osredotočanje na učne izide povečuje preglednost kvalifikacije in izboljšuje njeno primerljivost med državami in znotraj njih (npr. med različnimi vrstami kvalifikacij na isti ravni ali različnimi ravni iste vrste kvalifikacij). EOK lahko z osredotočenostjo na učne izide državljanom pomaga, da se znajdejo na vse bolj raznolikem in zapletenem področju kvalifikacij.

Pristop na podlagi učnih izidov nadalje podpira boljše usklajevanje potreb trga dela po spretnostih s ponudbo izobraževanja in usposabljanja, hkrati pa olajšuje vrednotenje znanja, pridobljenega v različnih okoljih. Učni izidi lahko z osredotočenostjo na to, kaj učeči se zna, je sposoben opraviti in lahko razume, prispevajo k temu, da se kvalifikacije odprejo za več vrst učnih poti in izkušenj.

Jedro EOK je skupno referenčno ogrodje opisnikov za posamezne ravni

EOK je opredeljen z osmimi ravni na podlagi učnih izidov. Pripadajoči opisniki ravni kažejo, kako se pričakovanja glede znanja, spretnosti, samostojnosti in odgovornosti povečujejo z napredovanjem učečih se od ravni 1 do ravni 8. Te ravni skupaj z opisniki delujejo kot pretvorniki ter omogočajo primerjavo kvalifikacij iz različnih držav in institucij.

Opisniki za učne izide

Opisniki učnih izidov EOK (glej stran 17) obsegajo dve dimenziji: ravni in področja učenja.

Dimenzija „raven“ kaže, kako se kompleksnost učnih izidov povečuje sorazmerno z ravnmi kvalifikacij. Pri imetniku kvalifikacije na ravni 2 se na primer pričakuje veliko nižja raven samostojnosti kot pri imetniku kvalifikacije na ravni 7.

Dimenzija „področja učenja“ razlikuje med „znanjem“, „spretnostmi“ ter „samostojnostjo in odgovornostjo“, kar omogoča razvrstitev različnih vrst kvalifikacij na isto raven. Kvalifikacije z na splošno enako ravno učnih izidov so na primer lahko bolj akademsko, poklicno ali strokovno usmerjene.

EOK je zasnovan tako, da zajema vse vrste in ravni kvalifikacij, vključno s kvalifikacijami iz visokošolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter splošnega izobraževanja, pa tudi kvalifikacije, ki jih podeljuje zasebni sektor ali mednarodne organizacije.

Meje EOK

Politike in ukrepi v zvezi s spretnostmi in kvalifikacijami (razen tistih, ki omogočajo dostop do reguliranih poklicev) v okviru EU temeljijo na členih 165 (izobraževanje) in 166 (poklicno usposabljanje) Pogodbe o delovanju EU. Oba člena jasno določata, da se ukrepi EU nanašajo na spodbujanje sodelovanja med državami članicami ter po potrebi podpiranje in dopolnjevanje njihovih dejavnosti, pri čemer v celoti upoštevajo njihove sisteme izobraževanja in usposabljanja ter kulturno in jezikovno raznolikost.

EOK ni:

- ogrodje za uskladitev kvalifikacij ali standardov za kvalifikacije med državami članicami EU (vendar lahko vodi do razvoja podobnih kvalifikacij v dveh ali več državah);
- ogrodje, ki bi uvajalo avtomatično priznavanje kvalifikacij med državami članicami EU (vendar lahko priznavanje olajša, ker zagotavlja večjo preglednost);
- ogrodje, osredotočeno na razvrščanje posameznikovih kompetenc z opisniki na podlagi učnih izidov (vendar EOK lahko spodbudi in olajša ocenjevanje in vrednotenje na primer spretnosti, pridobljenih z delom in življenjskimi izkušnjami).

Kako umeščanje v EOK poteka v praksi?

V priporočilu o EOK so države članice pozvane, naj nacionalna ogrodja ali sisteme kvalifikacij umestijo v EOK, da bi se vzpostavilo jasno in pregledno razmerje med nacionalnimi ravnmi kvalifikacij in osmimi ravnmi EOK.

Ker je EOK najprej in predvsem pretvornik, kvalifikacije vanj niso neposredno vključene. So pa kvalifikacije vključene v nacionalna ogrodja kvalifikacij, pri čemer se v tujini njihova raven in vrednost lahko razumeta z umestitvijo v osem ravni EOK. Državljeni to pretvorbo poznajo zaradi vse pogostejšega dodajanja ravni EOK v nacionalne certifikate in spričevala ter njihove vključitve v nacionalna ogrodja kvalifikacij.

Vsaka država, ki želi nacionalne ravni kvalifikacij povezati z EOK, mora pripraviti podrobno poročilo o umeščanju, pri katerem se upošteva deset meril za umeščanje v EOK iz Priloge III k revidiranemu priporočilu o EOK.

Merila za umeščanje bi morala zagotoviti usklajeno in pregledno umeščanje nacionalnih ogrodij kvalifikacij v EOK. Prispevajo tudi k strukturiranju poročil o umeščanju, ki bi morala vključevati prispevke in pisne izjave nacionalnih organov za zagotavljanje kakovosti in mednarodnih strokovnjakov.

Merila za umeščanje v EOK

1. Pristojni organi jasno določijo in objavijo odgovornosti in/ali zakonsko pristojnost vseh zadevnih nacionalnih organov, vključenih v postopek umeščanja.
2. Povezava med nacionalnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij ter opisniki za posamezne ravni EOK je jasna in dokazljiva.
3. Nacionalna ogrodja ali sistemi kvalifikacij in njihove kvalifikacije temeljijo na načelu in cilju učnih izidov ter so povezani z ureditvami vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja ter po potrebi s kreditnimi sistemi.
4. Postopki za vključevanje kvalifikacij v nacionalno ogrodje kvalifikacij ali za opis mesta kvalifikacij v nacionalnem sistemu kvalifikacij so pregledni.
5. Nacionalni sistemi za zagotavljanje kakovosti izobraževanja in usposabljanja so povezani z nacionalnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij ter so skladni z načeli za zagotavljanje kakovosti iz Priloge IV k priporočilu o EOK.
6. Postopek umeščanja vključuje izrecno potrditev ustreznih organov za zagotavljanje kakovosti, da je poročilo o umeščanju v skladu z ustreznimi nacionalnimi predpisi, ureditvami in prakso za zagotavljanje kakovosti.
7. V postopek umeščanja so vključeni mednarodni strokovnjaki, poročila o umeščanju pa vsebujejo pisno izjavo vsaj dveh mednarodnih strokovnjakov iz dveh različnih držav o postopku umeščanja.
8. Pristojni organ ali organi potrdijo umestitev nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij v EOK. Pristojni organi, vključno z nacionalnimi koordinacijskimi točkami EOK, objavijo skupno celovito poročilo s podrobno razlago umeščanja in utemeljitvami tega umeščanja. Poročilo obravnava vsako merilo posebej. To poročilo se lahko uporablja za samopotrjevanje glede na ogrodje kvalifikacij za evropski visokošolski prostor in v skladu z merili slednjega za samopotrjevanje.
9. V šestih mesecih od potrditve ali dopolnitve poročila o umeščanju države članice in druge sodelujoče države objavijo poročilo o umeščanju in na ustreznem evropskem portalu zagotovijo ustrezne informacije za namene primerjave.
10. Po koncu postopka umeščanja kvalifikacij bi morali vsi novi dokumenti, ki se nanašajo na kvalifikacije, ki so vključene v nacionalna ogrodja ali sisteme kvalifikacij (npr. potrdila, spričevala ter priloge k potrdilom in spričevalom) in/ali registre kvalifikacij, ki jih izdajo pristojni organi, vsebovati jasno umestitev – s pomočjo nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij – na ustrezno raven EOK.

Vloga svetovalne skupine za EOK

Svetovalna skupina za EOK je bila ustanovljena leta 2008, da bi zagotovila splošno skladnost ter spodbujala preglednost in zaupanje v postopek umeščanja. Njena vloga je bila potrjena v priporočilu iz leta 2017.

Skupini predseduje Evropska komisija, sestavljajo pa jo nacionalni predstavniki (dva iz vsake države članice in vsake od drugih 11 sodelujočih držav), akterji na trgu dela, predstavniki izobraževanja, usposabljanja in civilne družbe ter Svet Evrope. Podprta je s strokovnim znanjem Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop) in Evropske fundacije za usposabljanje (ETF).

Skupina podrobno obravnava vsako poročilo o umeščanju in državam, ki so poročilo predložile, poda povratne informacije. Namen predložitve poročil in razprave o njih je izboljšati razumevanje nacionalnih ogrodij in sistemov kvalifikacij v državah, ki sodelujejo pri izvajanju EOK. Cilj tega postopka je realno razumevanje nacionalnih ogrodij kvalifikacij in njihove povezave z EOK, pa tudi kvalifikacij, vključenih v nacionalno ogrodje kvalifikacij, in mehanizmov za zagotavljanje kakovosti. Člani EOK imajo v tem postopku medsebojnega pregleda vlogo „kritičnih prijateljev“, pri čemer kolegom iz drugih držav pomagajo pregledno predstaviti njihove sisteme in kvalifikacije.

Država je v EOK umeščena, ko svetovalna skupina za EOK meni, da je njeno poročilo o umeščanju dovolj pregledno in izpolnjuje vseh deset meril za umeščanje v EOK. Če svetovalna skupina meni, da poročilo in pojasnila niso zadovoljiva, državo pozove, naj na drugem sestanku svetovalne skupine za EOK predloži pojasnila ali revidirano poročilo.

Svetovalna skupina za EOK ima kot osrednji forum za razprave o izvajanju EOK med Komisijo, državami članicami in deležniki pomembno vlogo pri vzpostavitvi zaupanja med državami, vključenimi v EOK. Zaupanje se nadalje razvija z dejavnostmi medsebojnega učenja, ki se osredotočajo na posebne teme.

Revizija priporočila o EOK iz maja 2017

Z vzpostavitvijo EOK se je začel postopek za lažjo primerjavo kvalifikacij v Evropi. Leta 2017 je bilo priporočilo o EOK – s trdno podporo vseh držav članic – revidirano tako, da vsebuje nove elemente, ki bodo pomagali ogrodje prilagoditi sedanjim in prihodnjim izzivom. Ti novi elementi vključujejo:

- poziv državam članicam, naj posodobljajo umeščanje svojih nacionalnih ogrodij kvalifikacij v EOK;
- revidirana načela za zagotavljanje kakovosti, ki so osredotočena na kvalifikacije;
- izmenjave informacij in posvetovanja med državami članicami, da se zagotovi doslednost ravni, dodeljenih mednarodnim kvalifikacijam, vključenim v njihova nacionalna ogrodja kvalifikacij;
- možnost za razvoj in uporabo meril in postopkov, ki omogočajo primerjavo ogrodij kvalifikacij tretjih držav z EOK;
- priporočila za boljše komuniciranje o EOK.

Poleg tega so obstoječe prakse z vključitvijo v priporočilo (npr. merila za umeščanje v EOK) postale preglednejše.

Posodabljanje umeščanja v EOK

Poročila o umeščanju v EOK so nekakšen posnetek stanja v času in bodo sčasoma postala zastarela, saj se nacionalna ogrodja in sistemi kvalifikacij razvijajo. Zato revidirano priporočilo o EOK vključuje poziv državam članicam, naj pregledajo in po potrebi posodobijo svoja poročila o umeščanju. Informacije, vključene v poročila o umeščanju, bi morale biti točne in pregledne, saj to neposredno vpliva na raven zaupanja, ki ga uživa nacionalno ogrodje kvalifikacij. Tako bo pretvorba nacionalnih ravni kvalifikacij v ravni EOK ostala ustrezna in v skladu z nacionalnimi sistemi kvalifikacij. To pa tudi določa obseg, v katerem lahko EOK olajša primerljivost in prenosljivost kvalifikacij.

Umeščanje nacionalnih ogrodij kvalifikacij v EOK in primerljivost, ki jo to omogoča, vplivata tudi na pregled in obnovitev nacionalnih kvalifikacij. S postopkom medsebojnega učenja, ki poteka na ravni EU, se lahko pokažejo morebitne spremembe v izobraževanju, usposabljanju in sistemu kvalifikacij, ki lahko koristijo učečim se.

Objava poročil o umeščanju

Države, ki so svoja ogrodja umestile v EOK, so pozvane, naj v šestih mesecih objavijo rezultate tega postopka na nacionalni in evropski ravni. Na evropski ravni se to zdaj izvaja prek portala *Learning opportunities and Qualifications in Europe*.

Države lahko izmenjujejo tudi informacije v svojih nacionalnih podatkovnih zbirkah ali registrih kvalifikacij, tako da jih povežejo z navedenim portalom, ali pa svoje kvalifikacije objavijo na portalu ESCO (evropska klasifikacija spretnosti/kompetenc, kvalifikacij in poklicev). Podatki o kvalifikacijah morajo vključevati raven EOK (in nacionalnega ogrodja kvalifikacij) in informacije o učnih izidih. Zaradi objavljenih informacij so kvalifikacije enostavno dostopne posameznikom, delodajalcem, izvajalcem izobraževanja in usposabljanja, organom za priznavanje kvalifikacij itd.

Ravni EOK v potrdilih, prilogah in registrih kvalifikacij

Ko države svoja ogrodja umestijo v EOK, so pozvane, naj v vse dokumente o kvalifikacijah, ki jih izdajo pristojni organi (npr. certifikate, spričevala in priloge), in/ali registre kvalifikacij dodajo jasno umestitev na ustrezno raven EOK. Če so ravni EOK (in nacionalnega ogrodja kvalifikacij) navedene v certifikatih in spričevalih, to prispeva k njuni prepoznavnosti med posamezniki in delodajalci.

Načela za zagotavljanje kakovosti EOK

Zaupanje v kakovost in raven kvalifikacij z ravno EOK je bistveno za podporo mobilnosti prek sektorskih in geografskih meja, zato je zagotavljanje kakovosti ključnega pomena. Priporočilo iz leta 2017 je okrepilo načela za zagotavljanje kakovosti EOK, ki so izražena na naslednje načine:

- države članice bi morale zagotoviti, da so kvalifikacije z ravno EOK skladne s skupnimi načeli za zagotavljanje kakovosti iz Priloge IV, brez poseganja v nacionalna načela za zagotavljanje kakovosti, ki veljajo za nacionalne kvalifikacije;
- merili 5 in 6 za umeščanje v EOK se nanašata na zagotavljanje kakovosti. Merilo 5 določa, da so nacionalni sistemi za zagotavljanje kakovosti izobraževanja in usposabljanja povezani z nacionalnimi ogrodji ali sistemi kvalifikacij ter skladni z načeli za zagotavljanje kakovosti iz Priloge IV k priporočilu. Merilo 6 določa, da postopek umeščanja vključuje izrecno potrditev ustreznih organov za zagotavljanje kakovosti, da je poročilo o umeščanju skladno z ustreznimi nacionalnimi ureditvami, predpisi in praksami za zagotavljanje kakovosti;
- Priloga IV k priporočilu o EOK vsebuje deset načel za zagotavljanje kakovosti kvalifikacij, ki so del nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij, umeščenih v EOK. Načela določajo, da bi morala biti zagotovljena kakovost vseh kvalifikacij z ravno EOK, da bi se okrepilo zaupanje v njihovo kakovost in raven. Načela so združljiva z obstoječima evropskima okviroma za zagotavljanje kakovosti: s standardi in smernicami za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (ESG) ter evropskim referenčnim okvirom za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET).

Načela za zagotavljanje kakovosti kvalifikacij z ravno EOK

V skladu z nacionalnimi okoliščinami in ob upoštevanju razlik med sektorji bi bilo treba poskrbeti, da zagotavljanje kakovosti kvalifikacij z ravno EOK:

- obravnava zasnovu kvalifikacij in uporabo pristopa na podlagi učnih izidov;
  - zagotavlja veljavno in zanesljivo ocenjevanje v skladu z dogovorjenimi in preglednimi standardi, ki temeljijo na učnih izidih, ter obravnava postopek potrjevanja;
  - zajema mehanizme povratnih informacij in postopke za stalno izboljševanje;
  - vključuje vse ustrezne deležnike v vseh fazah postopka;
  - zajema enotne metode vrednotenja, samoocenjevanje in zunanji pregled;
  - postane sestavni del notranjega upravljanja (vključno z dejavnostmi podizvajalcev) organov, ki podeljujejo kvalifikacije z ravno EOK;
  - temelji na jasnih in merljivih ciljih, standardih in smernicah;
  - je podprto z ustreznimi viri;
  - vključuje redni pregled obstoječih zunanjih nadzornih organov ali agencij, ki zagotavljajo kakovost;
  - vključuje elektronski dostop do rezultatov vrednotenja.
-

EOK in kreditni sistemi

EOK in nacionalna ogrodja kvalifikacij bi morala z uporabo pristopa na podlagi učnih izidov zagotavljati boljšo podporo posameznikom pri prehodih (i) med različnimi ravni izobraževanja in usposabljanja, (ii) znotraj področij izobraževanja in usposabljanja ter med njimi, (iii) med izobraževanjem in usposabljanjem ter trgom dela ter (iv) znotraj države in prek njenih meja.

Države članice EU so se v okviru revidiranega priporočila strinjale, da je treba kreditne sisteme, če so vključeni v nacionalna ogrodja kvalifikacij ali povezani z njimi, usklajeno izvajati naprej, da bi se podprli prehodi in napredovanje učečih se. Zato je bilo oblikovanih sedem načel, ki so skladna z obstoječimi orodji za preglednost kreditnih sistemov, kot sta evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS) v visokem šolstvu ter evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET).

EOK in ogrodje kvalifikacij za evropski visokošolski prostor

EOK je skladen z ogrodjem kvalifikacij za evropski visokošolski prostor in njegovimi opisniki stopenj. O tem ogrodju so se leta 2005 v okviru medvladnega bolonjskega procesa dogovorili ministri za izobraževanje. V bolonjskem procesu sodelujejo vse države EOK, razen Kosova⁴. Kratki cikel (ki je lahko povezan s prvo stopnjo ali je njen del) ter prva, druga in tretja stopnja tega ogrodja kvalifikacij ustrezajo ravnom od 5 do 8 EOK.

Večina držav, ki so svoja ogrodja umestile v EOK, je pripravila enotno poročilo, ki vključuje tudi samopotrjevanje glede na ogrodje kvalifikacij za evropski visokošolski prostor.

---

4 To poimenovanje ne vpliva na stališča o statusu ter je v skladu z RVSN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

Opisniki, ki opredeljujejo ravni EOK

Znanje

V okviru EOK je znanje opisano kot teoretično in/ali podatkovno.

Spretnosti

V okviru EOK so spretnosti opisane kot kognitivne (vključujejo uporabo logičnega, intuitivnega in ustvarjalnega mišljenja) in praktične (vključujejo ročne spretnosti in uporabo metod, gradiv, orodij in instrumentov).

Raven 1	osnovno splošno znanje	osnovne spretnosti, potrebne za izvedbo preprostih nalog
Raven 2	osnovno podatkovno znanje s področja dela ali študija	osnovne kognitivne in praktične spretnosti, potrebne za uporabo ustreznih informacij za izvedbo nalog in reševanje rutinskih problemov z uporabo preprostih pravil in orodij
Raven 3	poznavanje dejstev, načel, postopkov in splošnih pojmov s področja dela ali študija	nabor kognitivnih in praktičnih spretnosti, potrebnih za dokončanje nalog in reševanje problemov z izbiro in uporabo osnovnih metod, orodij, gradiv in informacij
Raven 4	podatkovno in teoretično znanje v širšem okviru na področju dela ali študija	nabor kognitivnih in praktičnih spretnosti, potrebnih za pripravo rešitev specifičnih problemov na področju dela ali študija
Raven 5	celostno, specializirano, podatkovno in teoretično znanje na področju dela ali študija in zavedanje o mejah tega znanja	celoten nabor kognitivnih in praktičnih spretnosti, potrebnih za pripravo ustvarjalnih rešitev abstraktnih problemov
Raven 6	poglobljeno znanje s področja dela ali študija, skupaj s kritičnim razumevanjem teorij in načel	zahtevnejše spretnosti, ki dokazujejo obvladanje in inovativnost, potrebne za reševanje kompleksnih in nepredvidljivih problemov na specializiranem področju dela ali študija
Raven 7	visoko specializirano znanje, ki delno vključuje najnovejša spoznanja s področja dela ali študija, kot podlaga za izvima dognanja in/ali raziskave kritično zavedanje o vprašanih znanja z določenega področja in na stičiščih med posameznimi področji	specializirane spretnosti za reševanje problemov, potrebne pri raziskavah in/ali inovacijah za razvoj novega znanja in postopkov ter za povezovanje znanja z različnih področij
Raven 8	najbolj izpopolnjeno znanje na področju dela ali študija in na stičiščih med posameznimi področji	najzahtevnejše in specializirane spretnosti ter tehnike, vključno s sintezo in vrednotenjem, potrebne za reševanje kritičnih problemov v raziskavah in/ali inovacijah, ter za razširitev in ponovno opredelitev obstoječega znanja ali poklicnih praks

Odgovornost in samostojnost

V okviru EOK sta odgovornost in samostojnost opisani kot sposobnost učenca, da znanje in spretnosti uporablja samostojno in odgovorno.

delo ali študij pod neposrednim nadzorom v strukturiranem okviru	Raven 1
delo ali študij pod nadzorom in delno samostojno	Raven 2
prevzem odgovornosti za dokončanje nalog pri delu ali študiju med reševanjem problemov prilagajanje lastnega vedenja okoliščinam	Raven 3
samostojno delovanje v okviru smernic na področjih dela ali študija, ki so navadno predvidljive, vendar se lahko spremenijo nadzor rutinskega dela drugih, prevzem delne odgovornosti za ocenjevanje in izboljšanje delovnih ali študijskih dejavnosti	Raven 4
vodenje in nadzor v okviru delovnih ali študijskih dejavnosti, pri katerih spremembe niso predvidljive pregled in razvijanje svojega delovanja in delovanja drugih	Raven 5
vodenje kompleksnih tehničnih ali strokovnih dejavnosti ali projektov, prevzemanje odgovornosti za sprejemanje odločitev v nepredvidljivem delovnem ali študijskem okviru prevzemanje odgovornosti za vodenje strokovnega razvoja posameznikov ali skupin	Raven 6
vodenje in preoblikovanje okvirov dela ali študija, ki so kompleksni, nepredvidljivi in do katerih je treba pristopati z novimi strategijami prevzemanje odgovornosti za prispevanje k strokovnemu znanju in praksi in/ali za pregled strateškega delovanja delovnih skupin	Raven 7
izkazovanje znatne avtoritete, inovativnosti, samostojnosti, znanstvene in poklicne integritete ter trajne zavezanosti razvijanju novih zamisli ali procesov na vodilnih področjih dela ali študija, vključno z raziskavami	Raven 8

Kako se lahko EOK uporablja in komu koristi?

EOK je bil vzpostavljen za več namenov. Glavni namen ogrodja je državljanom pomagati pri učenju in poklicni poti, podpira pa tudi deležnike na področju izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja, da lahko izboljšajo politike in prakse. Kot celostno in vključujoče referenčno ogrodje za kvalifikacije, ki obravnava vse vrste in ravni, ima številne uporabnike, od posameznikov, delodajalcev, sindikatov, izvajalcev izobraževanja in usposabljanja, organov za priznavanje kvalifikacij do vladnih organov in mednarodnih organizacij.

Nekatere koristi, ki so jih imele in pričakovale različne ciljne skupine, so povzete v nadaljevanju.

EOK podpira poklicne poti na trgu dela

Kvalifikacije omogočajo dostop do zaposlitev in so podlaga za graditev poklicnih poti. Za zaposlitev ali prehajanje med zaposlitvami morajo delodajalci in drugi deležniki na trgu dela kvalifikacije razumeti, pravično oceniti in pravilno ovrednotiti. Zato je bistveno, da kvalifikacije pokažejo, kaj njihov imetnik zna, razume in je sposoben opraviti.

Z uporabo učnih izidov za opis kvalifikacij – ter vključitvijo evropskih in nacionalnih ravni kvalifikacij v zvezi z njimi – se delodajalcem olajša razlaga kvalifikacij kandidatov.

EOK delodajalcem omogoča tudi boljše vrednotenje kvalifikacij drugih držav in institucij, ki jih ne poznajo. Bolje lahko razumejo raven posameznega kandidata, njegove kvalifikacije primerjajo z nacionalnimi kvalifikacijami, razumejo njihov pomen in vidijo, kako se učni izidi ujemajo s potrebami podjetja ali sektorja.

Delodajalci lahko z EOK Evropo obravnavajo kot enotno območje kvalifikacij. S tem se zmanjšajo ovire za mobilnost delovne sile, podpira boljša uporaba obstoječega znanja, spretnosti in kompetenc ter izboljša usklajenost med ponudbo delovne sile in povpraševanjem po njej.

EOK spodbuja skupni jezik izobraževanja, usposabljanja in trga dela

EOK lahko s spodbujanjem prehoda na učne izide olajša tudi dialog o potrebah trga dela ter ponudbi sistemov izobraževanja in usposabljanja. Strukturiran dialog, ki kot skupni jezik uporablja učne izide, prispeva h krepitvi ustreznosti in povečanju privlačnosti kvalifikacij.

EOK in nacionalna ogrodja kvalifikacij kot zemljevid, ki učečim se pomaga pri odločanju o nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju

EOK, ki je tesno povezan z nacionalnimi ogrodji kvalifikacij v 39 evropskih državah⁵, je celovit zemljevid vseh vrst in ravni kvalifikacij v Evropi. Učeči se lahko ogrodja, ki so vse bolj dostopna prek nacionalnih podatkovnih zbirk kvalifikacij, uporabljajo za opredelitev ravni določene kvalifikacije in njene povezave z drugimi kvalifikacijami. EOK je kot zemljevid, ki povezuje različna nacionalna ogrodja kvalifikacij, pomemben za različne skupine učečih se ter zagotavlja lahko dostopen pregled kvalifikacij in poti do njih. Posamezniki, ki se želijo nadalje izobraževati ali usposablјati, lahko ogrodja uporabijo kot izhodišče do informacij o ustreznih tečajih in programih.

EOK in nacionalna ogrodja kvalifikacij spodbujajo vseživljenjsko učenje

Odpiranje kvalifikacij raznovrstnejšim učnim izkušnjam, pridobljenim na primer pri delu ali v prostem času, je bistveno za spodbujanje vseživljenjskega učenja. Pristop na podlagi učnih izidov omogoča upoštevanje izkušenj, pridobljenih zunaj formalnega izobraževanja.

Vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja v Evropi

Večina evropskih držav je že določila ureditve za vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja. Te učečim se omogočajo, da se njihovo predhodno učenje opredeli, ovrednoti in prizna kot delna ali polna kvalifikacija, če izpolnjuje dogovorjene zahteve in standarde. Za državljane je to pomembno, ker se prepereči podvajanje dela ter upoštevajo raznovrstne in bogate učne izkušnje⁶.

Prilagodljive učne poti so pomemben pogoj za spodbujanje vseživljenjskega učenja. Del tega pristopa so ureditve prenašanja in zbiranja kreditnih točk. EOK s pristopom na podlagi učnih izidov podpira prenašanje in zbiranje kreditnih točk ter lahko skupaj z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja neposredno olajša vseživljenjsko učenje.

---

5 <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/national-qualifications-framework-nqf>.

6 <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/validation-non-formal-and-informal-learning>.

Kvalifikacije z ravno EOK so zaupanja vredna valuta

Ker se sistemi izobraževanja in usposabljanja med državami razlikujejo, je vrednost in ustreznost tujih kvalifikacij včasih težko razumeti. Zato obstaja tveganje, da kvalifikacije niso pravično ocenjene in ovrednotene. Ista težava se lahko pojavi pri upoštevanju kvalifikacij z različnih področij izobraževanja in usposabljanja ter kvalifikacij različnih institucij.

Ravni EOK se zdaj vse bolj vključujejo v nacionalne certifikate in spričevala po vsej Evropi, kar omogoča prepoznavanje povezav med posameznimi kvalifikacijami v širšem evropskem okviru. Zaradi sistematičnega in dolgoročnega sodelovanja med državami prek EOK in nacionalnih ogrodij kvalifikacij, ki delujejo kot varuhi zagotavljanja kakovosti kvalifikacij, so te ravni vredne zaupanja po vsej Evropi. Zato lahko državljani lažje razlikujejo med kvalifikacijami, ki jim lahko zaupajo, in tistimi, ki jim ne morejo oziroma so „lažne“. S tem je EOK tudi vrsta „varstva potrošnikov“.

EOK poenostavlja priznavanje kvalifikacij

EOK spodbuja priznavanje kvalifikacij z razširjanjem uporabe učnih izidov, kar imetnikom in prejemnikom kvalifikacij omogoča neposredno ocenjevanje vsebine, ravni in profila zadevnih kvalifikacij.

EOK deluje v povezavi z drugimi evropskimi in mednarodnimi instrumenti, ki podpirajo priznavanje kvalifikacij. Medtem ko so ti instrumenti osredotočeni na regulirane in/ali visokošolske kvalifikacije, EOK podpira priznavanje učenja za vse kvalifikacije.

Evropski in mednarodni instrumenti, ki podpirajo priznavanje kvalifikacij

- Direktiva 2005/36/ES obravnava priznavanje poklicnih kvalifikacij v EU ter strokovnjakom omogoča selitev čez mejo in opravljanje poklica ali storitev v tujini⁷.
- Lizbonska konvencija o priznavanju⁸ je mednarodni sporazum, ki ga upravljata UNESCO in Svet Evrope ter omogoča priznavanje visokošolskih kvalifikacij v Evropi in drugod.
- Mreža ENIC/NARIC⁹ je mreža nacionalnih centrov, ustanovljenih za neposredno podporo institucijam in državljanom pri priznavanju visokošolskih kvalifikacij.

7 https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/qualifications-recognition_en.

8 <https://rm.coe.int/168007f2c7>.

9 <http://www.enic-naric.net/>.

EOK podpira druga orodja EU za preglednost

V zadnjem desetletju je Evropska komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami vzpostavila številna orodja, ki podpirajo posodobitev evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja. Ta orodja podpirajo geografsko raznovrstno in vseživljenjsko učenje državljanov, saj se osredotočajo na potrebo po večji preglednosti ter primerljivosti spretnosti in kvalifikacij. Vidik učnih izidov je mogoče razumeti kot vezivo, ki povezuje ta orodja, pri čemer upošteva raznovrstnost nacionalnih rešitev in hkrati omogoča njihovo skupno delovanje.

Številna od teh orodij državljani uporabljajo neposredno, na primer Europass in kreditna sistema za visokošolsko izobraževanje (ECTS) ter poklicno izobraževanje in usposabljanje (ECVET). Medtem ko Europass posameznike podpira pri učenju in poklicnih poteh, kreditni sistemi olajšujejo prilagodljive učne poti in vseživljenjsko učenje.

Druga skupina orodij podpira delo nacionalnih organov in institucij ter posredno obravnava potrebe državljanov. To velja za različne pobude na področjih karierne orientacije in vrednotenja učenja, pri čemer so evropske pobude spodbuda za vzpostavitev nacionalnih ureditev in izmenjavo praks. Orodja, ki podpirajo sodelovanje na področju zagotavljanja kakovosti v visokošolskem izobraževanju (ESG) ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju (EQAVET), so namenjena povečanju zaupanja in preglednosti med državami. Poleg tega je Komisija s klasifikacijo ESCO vzpostavila terminologijo, ki podpira osredotočenost na učne izide ter krepitev dialoga med deležniki na področju izobraževanja in usposabljanja ter trgov del.

**Kakšen učinek je do
zdaj imel EOK?**

Pregled

Od leta 2008 se je v EOK vključilo 39 držav. Poleg 28 držav članic EU ta številka vključuje še 11 držav nečlanic (Albanijo, Bosno in Hercegovino, Severno Makedonijo, Islandijo, Kosovo¹⁰, Lihtenštajn, Črno goro, Norveško, Srbijo, Švico in Turčijo).

Do zdaj je svoja nacionalna ogrodja ali sisteme kvalifikacij v EOK umestilo 35 držav (27 držav članic EU in osem držav nečlanic). To pomeni, da je vzpostavljena jasna povezava med nacionalnimi in evropskimi ravni. Večina poročil o umeščanju je bila objavljena tudi na portalu Learning Opportunities and Qualifications in Europe¹¹.

Za polno izvajanje in ozaveščanje splošne javnosti bi morale države sprejeti ukrepe, da bi bile njihove kvalifikacije jasno umeščene na ustrezno raven EOK. Da bi bile kvalifikacije preglednejše in primerljivejše, bi morale biti evropske ravni navedene v dokumentih o kvalifikacijah in podatkovnih zbirkah ali registrih kvalifikacij. Prepoznavnost ravni EOK je ključni dejavnik uspešnega izvajanja EOK.

Zdaj v certifikatih, spričevalih ali prilogah Europass ravni EOK navaja 23 držav, ki so svoja ogrodja umestile v EOK, 17 držav pa ravni EOK navaja v podatkovnih zbirkah ali registrih kvalifikacij. Več držav si zdaj prizadeva svoje podatkovne zbirke povezati s portalom Learning Opportunities and Qualifications in Europe. Svoje kvalifikacije lahko povežejo tudi s portalom ESCO¹².

Razvoj nacionalnih ogrodij kvalifikacij in prehod na učne izide

EOK je imel velik vpliv na razvoj nacionalnih ogrodij kvalifikacij v Evropi. Zdaj je vzpostavljenih 43 nacionalnih ogrodij kvalifikacij, pred sprejetjem prvega priporočila o EOK leta 2008 pa so obstajala samo tri.

Večina držav je uvedla ogrodja z osmimi ravni, čeprav jih imajo nekatera manj ali več (npr. francosko ogrodje ima pet ravni, irsko deset in škotsko dvanajst). Številne države uporabljajo tudi podravni, kar se zdi pomembno za izpolnjevanje interesov nekaterih deležnikov in občasno umestitev starih dodelitev.

Medtem ko so bile prve faze EOK osredotočene zlasti na vzpostavitev nacionalnih ogrodij kvalifikacij za njihovo umestitev v EOK, so sedanje dejavnosti številnih nacionalnih ogrodij kvalifikacij osredotočene na dodelitev ravni posameznim kvalifikacijam in pregled kvalifikacij. EOK je z razvojem nacionalnih ogrodij tako prispeval k večji preglednosti nacionalnih sistemov kvalifikacij.

10 To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RV5ZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

11 <https://ec.europa.eu/ploteus/>.

12 <http://ec.europa.eu/esco>.

Dialog med deležniki

Vpliv predstavlja tudi vključenost deležnikov na področju izobraževanja/usposabljanja in zaposlovanja ter različnih akterjev na področju izobraževanja/usposabljanja in dialog med njimi. Skoraj vsa umeščena nacionalna ogrodja kvalifikacij, ki temeljijo na EOK, so celovita ogrodja, ki vključujejo širok nabor kvalifikacij. Zato so bile v več državah vzpostavljene strukture stalnega dialoga, ki vključujejo javne organe, visokošolsko izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, socialne partnerje in organizacije civilne družbe.

Nacionalna ogrodja kvalifikacij in višje strokovno izobraževanje

Zaradi izvajanja EOK in tega dialoga sta v nekaterih državah poklicno izobraževanje in usposabljanje ter visokošolsko izobraževanje postala enakovrednejša. Opisniki EOK so nevtralni, kar zadeva visokošolsko in strokovno usposabljanje, ter ne določajo, na katero raven bi bilo treba umestiti različne vrste kvalifikacij. Izvajanje EOK kaže, da se lahko tudi poklicno in strokovno usmerjene kvalifikacije umestijo na ravni od 5 do 8 (na primer nemška in avstrijska kvalifikacija mojstra je umeščena na raven 6, švicarsko nacionalno ogrodje kvalifikacij pa je izrecno zasnovano tako, da podpira to načelo).

Povezovanje ogrodij kvalifikacij ter vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja

V priporočilu o vrednotenju neformalnega in priložnostnega učenja iz leta 2012 je bilo navedeno, da je povezava z nacionalnimi ogrodji kvalifikacij pomembna za nadaljnje izvajanje ureditev vrednotenja v Evropi. Posodobitev evropskega popisa o vrednotenju iz leta 2016¹³ potrjuje, da so povezovanje ogrodij in ureditve vrednotenja zdaj za države zelo pomembni. EOK in nacionalna ogrodja kvalifikacij z osredotočenostjo na učne izide delujejo kot referenčna točka za opredelitev, dokumentiranje, vrednotenje in priznavanje znanja, pridobljenega z neformalnim in priložnostnim učenjem.

Kvalifikacije, podeljene zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja

Večina evropskih nacionalnih ogrodij kvalifikacij zajema kvalifikacije formalnega izobraževanja in usposabljanja (npr. poklicno izobraževanje in usposabljanje, visokošolsko izobraževanje in splošno izobraževanje). Te kvalifikacije urejajo in podeljujejo nacionalni organi. Vendar države vse pogosteje odpirajo svoja ogrodja in vanje vključujejo kvalifikacije, podeljene v okviru stalnega in nadaljnega izobraževanja in usposabljanja, pri čemer se te kvalifikacije pogosto podelijo zunaj formalnega nacionalnega sistema kvalifikacij.

Vpliv po vsem svetu

EOK in njegovi opisniki ravni so vir navdiha za razvoj ogrodij kvalifikacij po vsem svetu. Trenutno obstaja ali se razvija več kot 150 nacionalnih ogrodij kvalifikacij¹⁴. Pozitiven stranski učinek razmeroma dobrega poznavanja EOK zunaj Evrope je, da organi za priznavanje kvalifikacij lažje razumejo kvalifikacije, kar olajša njihovo priznavanje.

13 <http://www.cedefop.europa.eu/sl/events-and-projects/projects/validation-non-formal-and-informal-learning/european-inventory>.
14 <https://publications.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/406d3baf-deef-11e7-9749-01aa75ed71a1>.

Pogled v prihodnost

Revizija priporočila o EOK iz maja 2017 je dala postopku EOK nov zagon. V priporočilu so države članice pozvane, naj pregledajo in po potrebi posodobijo umeščanje svojih ogrodij v EOK, s čimer se zagotavlja, da so informacije, na katerih temelji umeščanje, točne in pregledne ter upoštevajo morebitne pomembne spremembe na nacionalni ravni. Hkrati se jedro postopka EOK, tj. umeščanje nacionalnih ogrodij kvalifikacij in njihovih ravni v EOK, še vedno izvaja.

Revidirano priporočilo pomembno prispeva k zorenju EOK. Medtem ko so bile prve faze EOK osredotočene zlasti na umeščanje nacionalnih ogrodij kvalifikacij v skupno referenčno ogrodje, je zdaj za postopek značilno vključevanje kvalifikacij v ogrodja. Vsa ogrodja kvalifikacij, umeščena v EOK, bi morala upoštevati skupna načela za zagotavljanje kakovosti iz Priloge IV k priporočilu.

V okviru EOK bo vzpostavitev postopkov za dodelitev ravni mednarodnim kvalifikacijam, vključenim v nacionalna ogrodja, novo področje dela, na katerem bosta izmenjava informacij in posvetovanje med državami članicami ključnega pomena za doslednost.

Poleg tega revidirano priporočilo omogoča morebitno sodelovanje s tretjimi državami, da bi se omogočila primerjava njihovih (nacionalnih ali regionalnih) ogrodij kvalifikacij z EOK. Takšno sodelovanje bi lahko okrepiło primerljivost evropskih kvalifikacij in kvalifikacij tretjih držav ter olajšalo mobilnost državljanov in nedržavljanov EU.

V bližnji prihodnosti se bo nadaljevalo tudi delo v zvezi z opisom, rabo in uporabo učnih izidov, da se povečajo preglednost, razumevanje in primerljivost kvalifikacij.

Komuniciranje se bo izboljšalo, da bo mogoče bolje nagovoriti delodajalce, izvajalce izobraževanja in usposabljanja, učeče se, delavce in druge deležnike ter jih obveščati o koristih EOK in nacionalnih ogrodij kvalifikacij. Da bi se pokazala dodana vrednost EOK in spodbudila njegova uporaba, revidirano priporočilo še naprej poudarja, kako pomembno je na kvalifikacijah navesti ustrezne ravni EOK.

EOK pa je ustrezno pripravljen tudi za obravnavanje prihodnjega razvoja dogodkov na področju učenja in dela. Zaradi prilagoditve sedanjemu digitalnemu svetu se ravni EOK lahko prikažejo tudi v podatkovnih zbirkah kvalifikacij. V revidirano priporočilo je vključen tudi enoten sklop podatkovnih polj za elektronsko objavo informacij o kvalifikacijah z ravno EOK. To bo vsem sodelujočim pomagalo, da gredo v korak z novimi načini izmenjave in povezovanja informacij v korist učečih se, delavcev, iskalcev zaposlitve in delodajalcev. Da bodo informacije o kvalifikacijah dostopne in objavljene, se bo nadaljevalo tudi delo v zvezi z evropskimi portali, ki bo prilagojeno potrebam prihodnje stvarnosti.

Kratice

Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	Cedefop
Evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju	ECVET
Evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk	ECTS
Evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje	EOK
Evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja	EQAVET
Evropske spretnosti/kompetence, kvalifikacije in poklici	ESCO
Evropski standardi in smernice za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru	ESG
Evropska fundacija za usposabljanje	ETF
Evropska unija	EU
Nacionalno(-a) ogrodje(-a) kvalifikacij	NOK
Poklicno izobraževanje in usposabljanje	PIU

Stik z EU

Osebn

Po vsej Evropski uniji je na stotine informacijskih točk Europe Direct.

Naslov najbližje lahko najdete na spletni strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Po telefonu ali elektronski pošti

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji.

Nanjo se lahko obrnete

- s klicem na brezplačno telefonsko številko: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri ponudniki lahko klic zaračunajo),
- s klicem na navadno telefonsko številko: +32 22999696 ali
- po elektronski pošti s spletne strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Iskanje informacij o EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa: https://europa.eu/european-union/index_sl.

Publikacije EU

Brezplačne in plačljive publikacije EU lahko prenesete s <https://publications.europa.eu/sl/publications> ali jih tam naročite. Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnete na Europe Direct ali najbližjo informacijsko točko (https://europa.eu/european-union/contact_sl).

Zakonodaja EU in drugi dokumenti

Do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1952 v vseh uradnih jezikovnih različicah, lahko dostopate na spletišču EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>.

Odprti podatki EU

Do podatkovnih zbirk EU lahko dostopate na portalu odprtih podatkov EU (<http://data.europa.eu/euodp/sl/data>). Podatke lahko brezplačno prenesete in uporabite tudi v komercialne namene.

Namen evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (EOK) je izboljšati preglednost, primerljivost in prenosljivost kvalifikacij ljudi. Ta brošura je bila izdana ob 10. obletnici EOK. Vsebuje splošen pregled ogrodja, predstavitev možnosti za njegovo uporabo in informacije o tem, komu koristi. Poleg tega so v njej poudarjeni dosežki EOK v zadnjih desetih letih, avtorji pa pogledujejo tudi v prihodnost.

Naše publikacije lahko brezplačno prenesete ali se nanje naročite na naslovu <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=93&langId=sl>

Če želite prejemati najnovejše informacije o Generalnem direktoratu za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, se naročite na brezplačni e-bilten Social Europe na naslovu <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=371&langId=sl>

@socialeurope

@EU_Social

